

Zachování fertility u mladých patientek s karcinodem prsu včetně nosiček mutací v genech *BRCA1*, *BRCA2*

Martina Zimovjanová

Onkologická klinika, Všeobecná fakultní nemocnice a 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Zachování fertility u onkologických patientek neboli onkofertilita je relativně novým trendem. U patientek s karcinodem prsu s nesplněnými reprodukčními plány je možnost založení rodiny jeden ze zásadních parametrů kvality života po překonání onkologického onemocnění. Tento přehled si klade za cíl shrnout aktuální informace o možnostech zachování fertility u mladých nemocných. Dostupné a účinné možnosti pro zachování plodnosti zahrnují kryokonzervaci oocytů/embryí nebo kryokonzervaci ovariální tkáně. Při posuzování jednotlivých strategií je třeba pečlivě zvažovat charakteristiky pacientky, jejího onemocnění a typ léčby. Zachování ovariální funkce pomocí agonistů gonadotropin-releasing hormonu (GnRHa) během chemoterapie by mělo být nabízeno každé premenopauzální pacientce, která se obává vývoje předčasné ovariální insuficience, a to nezávisle na přání zachovat si plodnost. Současné dostupné výsledky potvrzují, že těhotenství, které vznikne po úspěšné léčbě karcinomu prsu, je bezpečné z hlediska dlouhodobých klinických výsledků pro ženu i pro dítě. Zachování plodnosti by mělo patřit mezi základní kameny multidisciplinární péče o mladou ženu s karcinodem prsu.

Klíčová slova: karcinom prsu, mutace v *BRCA1*, *BRCA2* genech, onkofertilita, kryoprezervace oocytů/embryí, těhotenství.

Preservation of fertility in young patients with breast cancer, including *BRCA1*, *BRCA2* mutation carriers

Preservation of fertility in cancer patients, also known as oncofertility, is a relatively new trend. For breast cancer patients with unfulfilled reproductive plans, the possibility of starting a family is a fundamental parameter of quality of life after overcoming cancer. This review aims to summarize current information on fertility preservation options for young patients. Available and effective options for preserving fertility include cryopreservation of oocytes/embryos or cryopreservation of ovarian tissue. When evaluating individual strategies, it is necessary to carefully consider the patient's characteristics, her disease, and the type of treatment. Preservation of ovarian function using gonadotropin-releasing hormone (GnRHa) agonists during chemotherapy should be offered to every premenopausal patient who is concerned about the development of premature ovarian insufficiency, regardless of her desire to preserve fertility. Currently, available results confirm that pregnancy that occurs after successful breast cancer treatment is safe in terms of long-term clinical outcomes for both the woman and the child. Fertility preservation should be one of the cornerstones of multidisciplinary care for young women with breast cancer.

Key words: breast cancer, mutations in *BRCA1*, *BRCA2* genes, oncofertility, cryopreservation of oocytes/embryos, pregnancy.

Úvod

Karcinom prsu je nejčastěji diagnostikovaným maligním nádorem u žen v reprodukčním věku (1). Pokroky v systémové léčbě patientek s časným onemocněním s využitím chemoterapie, endokrinní terapie, cílené terapie a nově

také imunoterapie vedou ke zlepšení celkového přežití nemocných (2). Většina mladých žen je kandidátkami k léčbě chemoterapií, která negativně ovlivňuje kvalitu života v důsledku krátkodobých a dlouhodobých vedlejších účinků léčby (3).

Gonadotoxicita je jedním z hlavních vedlejších účinků protinádorové léčby, způsobuje předčasnou ovariální insuficienci (POI) a souvisí s dalšími problémy, jako je sexuální dysfunkce, menopauzální symptomy a infertilita (4–6). Mezi rizikovými faktory neplodnosti hraje roli

MUDr. Martina Zimovjanová, Ph.D.
Onkologická klinika, Všeobecná fakultní nemocnice a 1. LF UK, Praha
martina.zimovjanova@vfn.cz

Cit. zkr: Onkologie. 2023;17(3):164-168
Článek přijat redakcí: 25. 4. 2023
Článek přijat k publikaci: 17. 5. 2023